

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ
Број: Гж1 2470/17
Дана 14.02.2018. године
К р а г у ј е в а ц

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У КРАГУЈЕВЦУ, у већу састављеном од судија: Симониде Милорадовић, председника већа, Мирјане Станковић и Наташе Петровић, чланова већа, у парници тужиље АА, чији је пуномоћник Владимир Илић, адвокат из Великог Градишта, против туженог ББ, кога заступа законски заступник ВВ, преко пуномоћника Михајла Срдића, адвоката из Београда, ради накнаде штете, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Великом Градишту П1.бр.7/2016 од 06.04.2017. године, у седници већа одржаној дана 14.02.2018. године, донео је

П Р Е С У Д У

1. ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба туженог ББ и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Великом Градишту П1.бр.7/2016 од 06.04.2017. године у делу става првог изреке којим је обавезан тужени ББ да тужиљи АА на име накнаде штете због неисплаћене зараде за период од септембра 2012. године па до 13.02.2016. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом у висини и на начин како је то ближе одређено у овом ставу изреке и изврши уплату доприноса код Републичког фонда за здравствено осигурање, Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале у Пожаревцу, по обрачуну наведених фондова са припадајућим каматама, на основицу коју чине зараде за наведене месеце.

2. ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Великом Градишту П1.бр.7/2016 од 06.04.2017. године у ставу другом изреке, тако што се:

ОДБИЈА тужбени захтев тужиље АА којим је тражила да се обавезе тужени ББ да јој на име накнаде штете у висини од четири зараде које би остварила у месецу у коме јој је престао радни однос исплати износ од 217.885,72 динара у року од 8 дана од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, **КАО НЕОСНОВАН**.

3. УКИДА СЕ пресуда Основног суда у Великом Градишту П1.бр.7/2016 од 06.04.2017. године у преосталом делу става првог изреке, којим је обавезан тужени ББ да тужиљи АА на основицу коју чине неисплаћене зараде за период од септембра 2012. године до 13.02.2016. године уплати порез за тужиљу, па се тужба тужиље у том делу **ОДБАЦУЈЕ КАО НЕДОЗВОЉЕНА**.

4. ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужени ББ да тужиљи АА на име трошкова поступка исплати износ од 223.740,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до коначне исплате у року од 15 дана од дана пријема ове пресуде под претњом извршења.

Образложење

Пресудом Основног суда у Великом Градишту П1.бр.7/2016 од 06.04.2017. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени ББ да тужиљи АА на име накнаде штете због неисплаћене зараде за период од септембра 2012. године па закључно са 13. фебруаром 2016. године исплати појединачне месечне износе са законском затезном каматом у висини и на начин како је то ближе одређено у овом ставу изреке, као и да изврши уплату свих пореза и доприноса код Републичког фонда за здравствено осигурање и Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Филијале у Пожаревцу по обрачуну наведених фондова са припадајућим каматама, а све на основицу коју чине неисплаћене зараде за наведене месеце.

Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име накнаде штете у висини од четири зараде коју би остварила у месецу у коме јој је престао радни однос исплати износ од 217.885,72 динара.

Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиљи на име трошкова спора исплати износ од 290.600,00 динара све са припадајућом законском затезном каматом под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду на основу одредбе члана 386. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11, ..., 55/14) Апелациони суд је утврдио да је жалба туженог делимично основана.

У првостепеном поступку у односу на потврђени део изреке првостепене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачке 1. до 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, као ни битна повреда поступка из тачке 12. наведене законске норме, јер супротно жалбеним наводима туженог, побијана пресуда у наведеном делу изреке садржи јасне и непротивречне разлоге о свим битним чињеницама.

Неосновано се жалбом туженог указује да је побијана пресуда у потврђеном делу изреке донета на основу чињеничног стања које није правилно и потпуно утврђено, ако и уз погрешну примену материјалног права.

Према чињеничном утврђењу првостепеног суда, пресудом Основног суда у Великом Градишту П1.бр.48/14 од 29.05.2015. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1.бр.3285/15 од 14.01.2016. године, усвојен је тужбени захтев тужиље АА према туженом ББ, па је поништено решење о отказу Уговора о раду тужиље бр. од 27.08.2012. године, као незаконито и обавезан тужени да тужиљу врати на рад. Након престанка радног односа код туженог, тужиља

није остваривала приходе по основу рада. Тужилји је као вишку запослених исплаћена отпремнина од стране туженог у износу од 37.868,00 динара. Тужилја се пријавила на евиденцију незапослених код Националне службе за запошљавање Филијала за Град Београд, али у периоду од 27.02.2013. године до 07.09.2015. године тужилја је брисана са наведене евиденције због нејављања у роковима прописаних одговарајућим законом. Тужилја није била корисник права на новчану накнаду за случај незапослености код Националне службе за запошљавање. Након правноснажности пресуде којом је поништено као незаконито решење о отказу Уговора о раду тужилје и усвојен захтев за враћање на рад код туженог, тужилја није тражила да се принудним путем изврши наведена пресуда односно да се врати на рад код туженог. Вештачењем од стране вештака економско финансијске струке утврђена је висина накнаде штете на име изгубљене зараде у период одсуства тужилје са рада код туженог због незаконитог отказа.

На основу овако утврђеног чињеничног стања правилно је првостепени суд применом одредаба материјалног права на који се позвао у образложењу побијане пресуде тужбени захтев тужилје усвојио и одлучио као у потврђеном делу изреке побијане пресуде.

За овакву своју одлуку првостепени суд је дао јасне и основане разлоге које као правилне прихвата и Апелациони суд.

Оспоравајући правилност утврђеног чињеничног стања као и правилност примењеног материјалног права у односу на потврђени део изреке првостепене пресуде, тужени у жалби наводи да првостепени суд није имао у виду одредбу члана 192. Закона о облигационим односима, јер је у поступку доказано да постоји допринос тужилје за настанак штете из разлога што се тужилја није благовремено јављала на евиденцију незапослених код Националне службе за запошљавање због чега је брисана са евиденције незапослених у периоду од 11 месеци у току утуженог периода, за који допринос треба умањити висину накнаде штете коју је тражила тужилја у поступку.

Апелациони суд је ценио овакве жалбене наводе туженог и утврдио да су исти неосновани.

Наиме, одредбом члана 191 Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), који је важио у време када је тужилји незаконито престао радни однос, прописано је: да ако суд донесе правноснажну одлуку којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, суд ће одлучити да се запослени врати на рад, ако запослени то захтева (став 1.); да је поред враћања на рад послодавац дужан да запосленом исплати накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која му припадају по закону, општем акту и уговору о раду и уплати доприносе за обавезно социјално осигурање (став 2.); да се накнада штете умањује за износ прихода које је запослени остварио по основу рада, по престанку радног односа (став 3.). Из наведених одредаба материјалног права произлази да само постојање правноснажне судске одлуке, којом је утврђено да је запосленом незаконито престао радни однос, аутоматски даје право запосленом на накнаду штете у висини изгубљене зараде и других примања која том запосленом припадају по закону, општем акту и уговору о раду, уз уплату припадајућих доприноса за обавезно социјално осигурање, при чему закон изричито прописује услове под којима се висина накнаде штете може умањити (приходи остварени након престанка радног односа). Приликом одлучивања по захтеву

запосленог за накнаду штете због незаконитог отказа треба имати у виду да је Закон о раду у том погледу *lex specialis* у односу на Закон о облигационим односима и у својим одредбама које регулишу права запосленог поводом незаконитог отказа не садржи упућујућу норму о сходној примени Закона о облигационим односима, а тиме ни о примени одредбе члана 192. Закона о облигационим односима, којом одредбом је регулисано правило о подељеној одговорности, односно правило о утврђивању доприноса оштећеног настанку и висини штете, а на бази чега изнети жалбени наводи о доприносу тужиле настанку и висини предметне штете (да се није редовно јављала Националној служби за запошљавање) нису од утицаја на другачију примену материјалног права у овој правној ствари, о чему се изјаснио и Уставни суд у својој одлуци Уж-776/12 од 11.04.2013. године. Код у поступку са сигурношћу утврђених чињеница да је пресудом Основног суда у Великом Градишту П1.бр.48/14 од 29.05.2015. године, која је потврђена пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1.бр.3285/15 од 14.01.2016. године, усвојен тужбени захтев тужиле АА према туженом ББ, па је поништено решење о отказу Уговора о раду тужиле бр. од 27.08.2012. године, као незаконито и обавезан тужени да тужиљу врати на рад, по оцени Апелационог суда, правилно је првостепени суд закључио да тужиљи припада потраживана накнада штете у висини утврђеној вештачењем у поступку за период незаконитог престанка радног односа односно од септембра 2012. године до 13.02.2016. године, као и право на уплату припадајућих доприноса за обавезно социјално осигурање на име тужље надлежним фондовима, при чему тужени на коме је сходно одредби члана 231. ЗПП био терет доказивања, није доказао да је тужиља за време одсуства са рада због незаконитог отказа остваривала приходе за које износе би се сходно члану 191. став 3. Закона о раду извршило умањење тражене накнаде штете.

Како на основу изнетог ни један жалбени навод није довео у сумњу законитост и правилност првостепене пресуде у потврђујућем делу изреке, у погледу утврђеног чињеничног стања и правилне примене материјалног права, Апелациони суд је применом одредбе члана 390. ЗПП, одлучио као у ставу 1. изреке ове пресуде.

Међутим, закључак првостепеног суда да тужиља сходно одредби члана 191. Закона о раду има право да уместо враћања на рад код туженог тражи накнаду штете у висини од четири зараде које би остварила у месецу у коме јој је престао радни однос у износу од 217.885,72 динара, не може се прихватити као правилан јер је првостепени суд на правилно и потпуно утврђено чињенично стање погрешно применио материјално право.

Наиме, правне последице незаконитог престанка радног односа према члану 191. Закона о раду („Службени гласник РС“, број 24/05, 61/05 и 54/09), који је важио у време када је тужиљи незаконито престао радни однос су враћање запосленог на рад - реинтеграција запосленог, ако запослени то захтева у поступку ради утврђења незаконитог престанка радног односа, уз одговарајућу накнаду штете, и супституција реинтеграције запосленог накнадом штете. Запослени се враћа на рад на основу правноснажне одлуке суда којом је утврђено да му је незаконито престао радни однос и одлуке суда, на захтев запосленог, да се запослени врати на рад. У случају невраћања запосленог на рад и накнаде штете по том основу, могуће су две ситуације, у зависности од тога на чији захтев, запосленог или послодавца, суд одлучује о невраћању запосленог на рад. Према члану 191. став 4. Закона о раду ако суд утврди да је запосленом незаконито престао радни однос, а запослени не захтева да се врати на

рад, суд ће на његов захтев обавезати послодавца да запосленом исплати накнаду штете у износу од највише 18 зарада које би запослени остварио да ради, и то зависно од временаведеног у радном односу и година живота запосленог, као и броја издржаваних чланова породице, док према ставу 5. истог члана закона наведену одлуку суд може донети и на захтев послодавца, ако постоје околности које оправдано указују да наставак радног односа, уз уважавање свих околности и интереса обе уговорне стране, није могућ, с тим да се накнада штете запосленом досуђује у двоструком износу од износа који се утврђује у складу са ставом 4. члана 191. Закона, али према ставу 6. истог члана закона послодавац и запослени могу поднети наведене захтеве до окончања главне расправе пред судом. Како је тужила у парници за поништај решења о отказу уговора о раду, тражила да се врати на рад код туженог, који тужбени захтев је надлежни суд и усвојио обавезујући туженог на тужилу врати на рад, тужила у овој парници нема право да тражи накнаду штете уместо враћања на рад, односно иста је преклудирана у овом праву, због чега је наведени тужбени захтев тужиле неоснован.

Пропуст првостепеног суда да на правилно и потпуно утврђено чињенично стање у односу на наведени тужбени захтев правилно примени материјално право, исправио је Апелациони суд у овој пресуди па је применом одредбе члана 394. тачка 4. ЗПП одлучио као у ставу 2. изреке ове пресуде.

Такође, првостепени суд је одлучујући о делу тужбеног захтева који се односи на обавезивање туженог да на име тужиле изврши уплату пореза на досуђене износе зараде, учинио битну повреду из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју повреду поступка другостепени суд пази по службеној дужности.

Наиме, чланом 22. став 3. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 116/2008, ... 101/13) прописано је да Основни суд у првом степену суди у стамбеним споровима; споровима поводом заснивања постојања и престанка радног односа; о правима обавезама и одговорностима из радног односа; о накнади штете коју запослени претрпи на раду или у вези са радом; споровима поводом задовољавања стамбених потреба на основу рада.

Из наведене законске одредбе произилази да би Основни суд био стварно надлежан за суђење, поред осталог у споровима у којима се тужбени захтев односи на исплату зараде, накнаде зараде и накнаде штете због изгубљене зараде уз уплату доприноса за обавезно социјално осигурање, као акцесорног права. Међутим, у случају када се тужбени захтев, којим се тражи обавезивање послодавца на уплату доприноса за обавезно социјално осигурање и других накнада, односи и на уплату пореза, одлучивање о делу таквог тужбеног захтева, не спада у надлежност Основног суда, јер се не ради о спору из члана 1. ЗПП, којим се уређују правила поступка за пружање судске правне заштите по којима се поступа и одлучује приликом решавања грађанскоправних спорова из личних, породичних, радних, имовинскоправних и других грађанскоправних односа, осим спорова за које је посебним законом предвиђена друга врста поступка.

Ово из разлога што је поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода (порески поступак) уређен чланом 1. Закона о пореском поступку и пореској администрацији („Службени гласник РС“, број 80/02, ... 68/14), а одредбом члана 3. став 2. овог закона, прописано је да се порески поступак спроводи по начелима и у

складу са одредбама закона којим се уређује општи управни поступак. Према томе, наплата пореза на доходак грађана остварује се у управном поступку, те ако се тужбеним захтевом тражи наплата пореза на зараде, у том случају нужно је у том делу тужбу одбацити због ненадлежности редовног суда за одлучивање о овом делу тужбеног захтева.

Према томе, одлучујући о делу тужбеног захтева тужиле за уплату пореза, првостепени суд је одлучивао о захтеву у спору који није у надлежности суда опште надлежности из члана 1. ЗПП, чиме је учинио битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, па је Апелациони суд првостепену пресуду у том делу укинуо и тужбу тужиле одбацио, сходно члану 391. став 2. ЗПП, чиме је одлучио као у ставу 3. изреке ове пресуде.

Одлуку о трошковима поступка, садржану изреци под 4. ове пресуде, Апелациони суд је донео применом одредбе члана 165. став 2. у вези са чланом 153. и 154. ЗПП, Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката („Службени гласник РС“, број 121/12) и Закона о судским таксама. Наиме, Апелациони суд налази да је тужени обавезн да тужиле накнади нужне трошкове, и то: на име састава тужбе и једног образложеног поднеска од стране пуномоћника адвоката износе од по 16.500,00 динара, на име заступања од стране пуномоћника адвоката на 4 одржана рочишта износе од по 18.000,00 динара и на име приступа на два неодржана рочишта износе од по 9.750,00 динара, на име трошкова вештачења износ од 15.000,00 динара и на име таксе за тужбу и пресуду износе од по 54.550,00 динара, што све укупно чини износ од 248.600,00 динара, па је тужиле сходно успеху у овој парници досуђен износ од 223.740,00 динара.

**Председник већа-судија
Симонида Милорадовић, с.р.**

Prestanak radnog odnosa

Sentenca:

- U situaciji kada radnik ne može da postavi zahtev za vraćanje na rad, iz razloga što je radni odnos zasnovao na određeno vreme, koje je isteklo u vreme donošenja prvostepene odluke, te bi mu i po redovnom toku stvari radni odnos prestao, sud ne bi imao osnova da naloži poslodavcu da zaposlenog vrati na rad; stoga nisu ispunjeni uslovi ni za usvajanje zahteva za isplatu paušalne naknade štete, koja predstavlja zamenu za vraćanje na rad.

Iz obrazloženja:

"Prema utvrđenom činjeničnom stanju dana, 7.7.2009. godine, tužilac i tuženi su zaključili ugovor o radu br. ... kojim je tužilac zasnovao radni odnos na određeno vreme do tri meseca, počev od 1.7.2009. godine. Dana 5.10.2009. godine zaključili su Aneks ugovora o radu broj ... kojom se menja tačka 6. Ugovora o radu br. ... zaključenog 7.7.2009. godine, te je tužilac primljen u radni odnos na određeno vreme do šest meseci, počev od 1.10.2009. godine, odnosno do aprila 2010. godine, kada bi mu radni odnos prestao istekom vremena na koji je ugovoren. Dana 26.2.2010. godine tuženi je, na osnovu člana 179. stav 1. tač. 2) i 3) Zakona o radu (dalje: Zakon) i člana 130. stav 1. tač. 3) i 4) Posebnog kolektivnog ugovora tuženog (dalje: PKU), doneo rešenje o prestanku radnog odnosa pod brojem ... kojim se tužiocu otkazuje ugovor o radu i aneks ugovora zbog povrede radne obaveze utvrđene u članu 179. stav 1. tač. 2) i 3) Zakona i članu 130. stav 1. tač. 3) i 4) PKU tuženog, i člana 12. st. 1. i 4. Ugovora o radu. Na osnovu sprovedenog dokaznog postupka utvrđeno je da tužilac nije učinio povrede radne obaveze koje su mu stavljene na teret, i da njegovo ponašanje nije takvo da ne može da nastavi rad kod tuženog, te je rešenje o otkazu ugovora o radu poništeno, a tuženi je obavezan da tužiocu, umesto vraćanja na rad, isplati naknadu štete u visini dve zarade koje bi ostvario da je radio kod tuženog.

Shodno navedenom, obzirom da tužilac na dan zaključenja glavne rasprave ne bi imao pravo na vraćanje na rad kod tuženog, stoga ne bi imao ni pravo na naknadu štete umesto vraćanja na rad, shodno članu 191. stav 4. Zakona, kako to pogrešno zaključuje prvostepeni sud. Naime, zahtev za naknadu štete, u smislu člana 191. stav 4. Zakona, ustanovljen je za slučaj kada radnik odustane od zahteva za vraćanje na rad, pri čemu je za usvajanje ovog zahteva potrebno da postoji pravo zaposlenog da zahteva vraćanje na rad, usled toga što mu je nezakonito prestao radni odnos. U situaciji kada radnik ne može da postavi zahtev za vraćanje na rad, iz razloga što je radni odnos zasnovao na određeno vreme, koje je isteklo u vreme

donošenja prvostepene odluke, te bi mu i po redovnom toku stvari radni odnos prestao, sud ne bi imao osnova da naloži poslodavcu da zaposlenog vrati na rad; stoga nisu ispunjeni uslovi ni za usvajanje zahteva za isplatu paušalne naknade štete, koja predstavlja zamenu za vraćanje na rad

Prema čl. 191 st. 1 Zakona o radu ("Službeni glasnik RS", broj 24/05 i 61/05), ako sud donese pravnosnažnu odluku kojom je utvrđeno da je zaposlenom nezakonito prestao radni odnos, sud će odlučiti da se zaposleni vrati na rad ako zaposleni to zahteva, a prema stavu 2. ovog člana pored vraćanja na rad, poslodavac je dužan da zaposlenom isplati naknadu štete u visini izgubljene zarade i drugih primanja koja mu pripadaju po zakonu, opštem aktu i ugovoru o radu i uplati doprinose za obavezno socijalno osiguranje. Predmet tužbenog zahteva u ovoj parnici je naknada štete zbog izgubljene zarade i drugih primanja koja zaposlenom pripadaju po zakonu i opštem aktu i uplata doprinosa za obavezno socijalno osiguranje za vreme nezakonitog prestanka radnog odnosa. Smisao navedene zakonske odredbe je upravo obaveza poslodavca da zaposlenog dovede u položaj u kome bi bio da mu radni odnos nije nezakonito prestao, pa naknada štete zbog izgubljene zarade za vreme nezakonitog prestanka radnog odnosa predstavlja restituciju povodom poništavanja odluke o prestanku radnog odnosa koja se ne ogleda samo u ponovnom uspostavljanju radnog odnosa i vraćanju zaposlenog na rad, već i u obavezi poslodavca da zaposlenom isplati naknadu štete za izgubljenu zaradu i druga primanja i uplati doprinose za obavezno socijalno osiguranje. Kako je pravnosnažnom presudom Opštinskog suda u P., 1P.br... od 21.08.2006. godine, utvrđeno da je tužilji-protivtuženoj nezakonito prestao radni odnos i da je po njenom zahtevu tom presudom odlučeno da se ista vrati na rad, to je tužena-protivtužilja dužna da tužilji-protivtuženoj isplati naknadu štete u visini izgubljene zarade i drugih primanja koja joj pripadaju po zakonu, opštem aktu i ugovoru o radu i uplati doprinose za obavezno socijalno osiguranje.

Odredbama čl. 191 st. 4, 5. i 6. Zakona o radu, propisano je pravo na paušalnu naknadu štete na zahtev zaposlenog ili poslodavca u situacijama postojanja okolnosti koje opravdano ukazuju da nastavak radnog odnosa nije moguć i ona je nezavisna od prava na naknadu štete u visini izgubljene zarade i drugih primanja koja zaposlenom pripadaju kao posledica nezakonitog prestanka radnog odnosa. Po oceni Apelacionog suda, tužilja-protivtužena je u periodu nezakonitog prestanka radnog odnosa pretrpela štetu u visini izgubljene zarade i ostalih primanja, koji su i dosuđeni pobijanom presudom, a tužilji-protivtuženoj nije dosuđena naknada štete u smislu čl. 191 st. 4 Zakona o radu, kako se to neosnovano ističe u žalbi. Naknada štete iz čl. 191 st. 4 Zakona o radu je potpuno nezavisna od naknade štete iz stava 2. ovog člana. Isključivi cilj paušalne naknade štete je da supstituiše vraćanje na rad i ista po zahtevu zaposlenog predstavlja praktično naknadu za odustanak zaposlenog od vraćanja na rad, a ova naknada štete ne utiče na dosuđivanje naknade štete zbog izgubljene zarade - plate, tako da zaposleni u tom slučaju ima pravo na uplatu doprinosa za obavezno socijalno osiguranje na tu zaradu."

**USLOVI ZA DOSUĐIVANJE NAKNADE ŠTETE ZAPOSLENOM UMEMO
VRAĆANJA NA RAD**

Zakon o radu
član 191 st. 4 i 5

Dokazivanje osnovanosti isplate supsidijarne naknade štete

Sentenca:

- Zahtev poslodavca da se vraćanje zaposlenog na rad supstituiše naknadom štete, u situaciji kada je utvrđeno da je zaposlenom nezakonito prestao radni odnos, može biti usvojen samo ako postoje okolnosti koje opravdano ukazuju da nastavak radnog odnosa uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obe ugovorne strane nije moguć.

Iz obrazloženja:

"Odredbom člana 191. stav 1. Zakona o radu (dalje: Zakon) predviđeno je, da ako sud donese pravnosnažnu odluku kojom je utvrđeno da je zaposlenom nezakonito prestao radni odnos sud će odlučiti da se zaposleni vrati na rad ako zaposleni to zahteva. Dakle, posledica poništaja odluke o prestanku radnog odnosa kao nezakonite je reintegracija zaposlenog, vraćanje na rad ukoliko se to zahteva. Vraćanje zaposlenog na rad sastoji se u njegovom ponovnom uključivanju u proces rada, međutim, da li će poslodavac istog vrati na iste poslove ili druge poslove, zavisi od režima rada, potreba procesa rada, organizacije rada, što spada u samostalnu oblast delovanje preduzeća i isključivu nadležnost poslodavca.

U pravnoj situaciji kada je utvrđena nezakonitost otkaza i postojanje zahteva zaposlenog da se vrati na rad i s druge strane istaknut zahtev poslodavca u toku postupka u smislu člana 191. stav 5. Zakona, da se vraćanje zaposlenog supstituiše naknadom štete, je zapravo izuzetak od pravila da nezakonit otkaz omogućava pravo zaposlenog na vraćanje na rad i odlučujući o tim zahtevima, ceni se opravdanost zahteva tuženika, razlozi postojanja rizika vraćanja zaposlenog na rad i sve druge okolnosti koje vode zaključku da nastavak radnog odnosa zaposlenog nije moguć a sve zasnovano na oceni predloženih ili priloženih dokaza, s tim da se istovremeno vodi računa o interesima i zaposlenog i poslodavca.

Zahtev poslodavca za supstituciju je specifičan zahtev, koji svoj osnov ima u materijalnom propisu, koji daje ovlašćenje sudu da donese odluku kojom jedno pravo zaposlenog supstituiše drugim, pa s toga zahtev poslodavca u smislu odredbe člana 191. stav 5. Zakona, može se istaći odnosno učiniti prostom, ali jasnom i obrazloženom izjavom kojom se inicira raspravljanje po napred navedenoj odredbi, usled čega nije nužno isticanje protivtužbenog zahteva u smislu odredbi Zakona o parničnom postupku, jer neosnovanost zahteva poslodavca, vodi usvajanju već postavljenog zahteva zaposlenog za vraćanje na rad, a ukoliko sud nađe da je osnovan zahtev poslodavca to vodi odbijanju zahteva zaposlenog za vraćanje na rad i dosuđivanje naknade štete zaposlenog u skladu sa odredbom člana 191. st. 4. i 5. Zakona.

Prvostepeni sud je na osnovu dostavljenih dokaza i stanja u spisima predmeta i rezultata celokupnog postupka, ceneći zahtev tuženog u skladu sa istaknutim

okolnostima i činjenicama u pogledu raspravljanja po napred navedenom zahtevu, pravilno cenio da opravdanost zahteva nije dokazana i da je osnovan zahtev tužioca kao zaposlenog u skladu sa odredbom člana 191. stav 1. Zakona. Dakle, kako u smislu odredbe člana 7, i čl. 220. do 233. Zakona o parničnom postupku, tuženik u prilog svojih navoda i tvrdnji na kojima zasniva svoj zahtev nije dostavio relevantne dokaze kojim bi opravdao osnovanost isplate suspendijarne naknade štete, to ovaj sud nalazi da nisu osnovani navodi žalbe."

(Presuda Okružnog suda u Nišu, Gž. 1 593/2009 od 17.6.2009. godine)